

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENOS ĮSTATYMO NR. VIII-1029 20, 28, 36, 40, 44, 51,
56, 59, 67, 79 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO
79¹, 79² STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusiu galios 20 straipsnio 2 dalies 8 punktą.

~~8) pagal prašymus, kai kyla ginčai tarp nepavaldžių vienas kitam viešojo administravimo subjektų dėl kompetencijos ar įstatymų pažeidimo (šio įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 8 punktas);~~

2 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Administracinių ginčų komisijos ar kitos išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijos sprendimą, priimtą išnagrinėjus administracinį ginčą ne teismo tvarka, administraciniam teismui gali skusti ~~ginčo~~ bylos šalis, nesutinkanti su administracinių ginčų komisijos ar kitos išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijos sprendimu. Tokiu atveju į administracinį teismą galima kreiptis per vieną mėnesį nuo sprendimo ~~gavimo~~ **priėmimo** dienos, jeigu įstatymai nenustato kitaip.“

3 straipsnis. 36 straipsnio pakeitimas

Papildyti 36 straipsnį 5 dalimi:

„5. Jeigu prieš kreipdamosi į teismą ginčo šalys ginčą sprendė neteisminės administracinių ginčų mediacijos būdu, skundas (prašymas, pareiškimas) žyminiu mokesčiu neapmokestinamas. Šioje dalyje nurodytu atveju teismui turi būti pateikti rašytiniai įrodymai apie ginčo sprendimą neteisminės administracinių ginčų mediacijos būdu. Teismas pareikalauja sumokėti žyminį mokestį, jeigu paaiškėja, kad ginčo šalis prašymą perduoti ginčą spręsti neteisminės administracinių ginčų mediacijos būdu pareiškė nesąžiningai arba nesąžiningai naudojos neteisimine administracinių ginčų mediacija, arba neteisminės administracinių ginčų mediacijos metu reiškė nesąžiningus prašymus.“

4 straipsnis. 40 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 40 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Teismas gali ~~nukrypti nuo~~ **nesilaikyti** šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatytų bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisyklių, atsižvelgdamas į tai, ar proceso šalių procesinis elgesys buvo tinkamas **(taip pat ir mediacijos atveju)**, ir įvertinęs ginčo kilimo ir kitas priežastis, dėl kurių susidarė bylinėjimosi išlaidos. Proceso šalies procesinis elgesys laikomas tinkamu, jeigu ji sąžiningai naudojos procesinėmis teisėmis ir sąžiningai atliko procesines pareigas.“

5 straipsnis. 44 straipsnio pakeitimas

Papildyti 44 straipsnio 2 dalį 4 punktu:

„4) jeigu jis toje byloje vykdė teisminę mediaciją arba vykdė mediaciją dėl ginčo tarp tų pačių ginčo šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu.“

6 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 51 straipsnį nauja 3 dalimi:

„3. Teisminės mediacijos metu ginčo šalims pasiekus taikų susitarimą ir sudarius taikos sutartį, šią sutartį šio straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka tvirtina administracinę bylą nagrinėjantis teismas. Kai teisminę mediaciją vykdo pats administracinę bylą nagrinėjantis teisėjas, jis turi teisę šio straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka patvirtinti ginčo šalių sudarytą taikos sutartį.“

2. Buvusias 51 straipsnio 3 ir 4 dalis laikyti atitinkamai 4 ir 5 dalimis.

7 straipsnis. 56 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 56 straipsnį nauja 4 dalimi:

„4. Faktiniai duomenys, gauti mediacijos metu, negali būti įrodymai administracinėje byloje, išskyrus Lietuvos Respublikos mediacijos įstatyme nustatytus atvejus (kai mediacijos ir su ja susijusios informacijos neprivaloma laikyti paslapyje).“

2. Buvusias 56 straipsnio 4, 5 ir 6 dalis laikyti atitinkamai 5, 6 ir 7 dalimis.

8 straipsnis. 59 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 59 straipsnio 3 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) taikinimo tarpininkai **mediatoriai** – apie aplinkybes, kurias jie sužinojo taikinamojo tarpininkavimo procedūros mediacijos metu;“.

9 straipsnis. 67 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 67 straipsnio 1 dalį nauju 7 punktu:

„7) nustatęs, kad byloje yra galimybė ginčą spręsti teisminės mediacijos būdu, pasiūlo ginčo šalims šia galimybe pasinaudoti;“.

2. Buvusį 67 straipsnio 1 dalies 7 punktą laikyti 8 punktu.

10 straipsnis. 79 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 79 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Teismas nutartimi gali atidėti bylos nagrinėjimą, jeigu į posėdį neatvyko vertėjas ar proceso šalis, kai teismas nusprendžia, kad be jų negalima nagrinėti bylos, kai būtina išreikalaus naujus įrodymus, **kai ginčas perduodamas spręsti teisminės mediacijos būdu** arba kai ginčo šalims reikia laiko deryboms dėl taikos sutarties sudarymo ir kitais reikiamais atvejais. Dėl taikos sutarties sudarymo bylos nagrinėjimas negali būti atidėtas daugiau kaip vieną kartą. **Ginčo šalių prašymu terminas, kuriam buvo atidėtas bylos nagrinėjimas taikos sutarčiai sudaryti, ne daugiau kaip vieną kartą gali būti pratęstas teismo nutartimi.**“

2. Papildyti 79 straipsnį nauja 3 dalimi:

„3. **Perduodamas ginčą spręsti teisminės mediacijos būdu, teismas ta pačia nutartimi atideda bylos nagrinėjimą. Šiuo atveju iki termino, kuriam buvo atidėtas bylos nagrinėjimas, pabaigos teisminė mediacija turi būti baigta vykdyti. Mediatoriaus teikimu terminas, kuriam buvo atidėtas bylos nagrinėjimas, gali būti pratęstas teismo nutartimi.**“

3. Buvusias 79 straipsnio 3, 4 ir 5 dalis laikyti atitinkamai 4, 5 ir 6 dalimis.

11 straipsnis. Įstatymo papildymas 79¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 79¹ straipsniu:

„79¹ straipsnis. **Ginčo perdavimas spręsti teisminės mediacijos būdu**

1. **Ginčo perdavimą spręsti teisminės mediacijos būdu gali inicijuoti teismas arba bet kuri ginčo šalis. Ginčas perduodamas spręsti teisminės mediacijos būdu teismo nutartimi, kai teismas išaiškina ginčo šalims teisminės mediacijos esmę, yra gautas ginčo šalių sutikimas arba prašymas perduoti ginčą spręsti teisminės mediacijos būdu.**

2. Teisėjas, nagrinėdamas bylą, ginčo šalių sutikimu gali nuspręsti pats vykdyti mediaciją, jei jis yra mediatorius, o bylą nagrinėjanti teisėjų kolegija vykdyti mediaciją gali paskirti vieną iš kolegijos narių, jei jis yra mediatorius. Teisėjas ar teisėjų kolegija taip pat gali parinkti ir skirti kitą mediatorių, kuris yra teisėjas, pagal galimybes atsižvelgę į abiejų

ginčo šalių suderintą nuomonę dėl mediatoriaus, kuris yra teisėjas, kandidatūros, arba pranešti Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai apie tai, kad reikia parinkti mediatorių iš Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo. Mediatorius skiriamas tik gavus jo rašytinį sutikimą.

3. Kai yra priimta teismo nutartis perduoti ginčą spręsti teisminės mediacijos būdu ir teisminę mediaciją vykdys ne administracinę bylą nagrinėjantis teisėjas (administracinę bylą nagrinėjančios teisėjų kolegijos narys) ir ne kitas mediatorius, kuris yra teisėjas, teismas nedelsdamas praneša Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai apie tai, kad iš Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo reikia parinkti mediatorių, kuris vykdys teisminę mediaciją konkrečioje byloje. Šiame teismo pranešime nurodoma ginčo esmė, proceso šalys, bylos kategorija. Apie iš Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo parinktą ir paskirtą mediatorių Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba praneša teismui ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo mediatoriaus paskyrimo dienos.

4. Mediatorius, paskirtas vykdyti teisminę mediaciją, per penkias darbo dienas nuo paskyrimo privalo susikurti mediatoriaus paskyrą Lietuvos teismų informacinės sistemos Viešųjų elektroninių paslaugų posistemyje.

5. Kol vyksta teisminė mediacija, sustabdomi šiame ir kituose įstatymuose nustatyti skundų (prašymų, pareiškimų) padavimo ir (ar) bylų nagrinėjimo terminai.“

12 straipsnis. Įstatymo papildymas 79² straipsniu

Papildyti Įstatymą 79² straipsniu:

„79² straipsnis. Mediatoriaus skyrimas, nusišalinimas, susipažinimas su bylos medžiaga

1. Mediatorius skiriamas vykdyti teisminę mediaciją Mediacijos įstatymo nustatyta tvarka. Jeigu teisminę mediaciją vykdys administracinę bylą nagrinėjantis teisėjas ar administracinę bylą nagrinėjančios teisėjų kolegijos narys, jo sutikimas vykdyti teisminę mediaciją įforminamas nutartimi. Prieš duodamas sutikimą vykdyti teisminę mediaciją, mediatorius turi teisę gauti šio įstatymo 79¹ straipsnio 3 dalyje nurodytą informaciją apie ginčo esmę, proceso šalis, bylos kategoriją.

2. Mediatorius turi nusišalinti nuo ginčo sprendimo teisminės mediacijos būdu, jeigu egzistuoja šio įstatymo 44 straipsnio 2 dalies 1–3 punktuose nurodyti pagrindai. Taip pat jis turi nusišalinti:

1) jeigu jis pats arba institucija ar įstaiga, su kuria jis susijęs tarnybos (darbo) santykiais, dalyvavo priimant šioje byloje skundžiamą individualų administracinį aktą arba šioje byloje skundžiami jo, institucijos ar įstaigos, su kuria jis susijęs tarnybos (darbo) santykiais, veiksmai (neveikimas) ar vilkinimas atlikti veiksmus;

2) jeigu jis pats arba institucija ar įstaiga, su kuria jis susijęs tarnybos (darbo) santykiais, nagrinėjo šią bylą ne teismo tvarka ar vykdė administracinę procedūrą dėl šioje byloje skundžiamo individualaus administracinio akto, veiksmų (neveikimo) ar vilkinimo atlikti veiksmus.

3. Paskirtam mediatoriui teisminės mediacijos laikotarpiu sudaromos sąlygos susipažinti su byla arba mediatoriaus prašymu byla jam perduodama pasirašytinai. Mediatorius iki teismo nutartyje nustatyto bylos posėdžio laiko privalo grąžinti bylą teismui.“

13 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šio įstatymo 3–12 straipsniai įsigalioja 2021 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teisingumo ministras
Elvinas Jankevičius
2018 11 21